

DIE

nr. 1480/61

cc: DGPZ

DVO

DRW

T via S

Toetreding Engeland tot de EEG.

In de Ministerraad van morgen zoudt U de volgende mededelingen kunnen doen, verband houdend met het Engelse verzoek om toetreding tot de EEG:

1. Behalve Engeland hebben ook Ierland en Denemarken toetreding gevraagd. Het Engelse verzoek is - via een schriftelijke procedure - thans door de Raad naar de Commissie gezonden met verzoek om advies. Aan de Engelse Regering is hiervan mededeling gedaan.

Het Deense verzoek zal overeenkomstig het Engelse worden behandeld.

Het Ierse verzoek wenste men nog niet om advies aan de Commissie door te geven. Aan de Ierse Regering is een brief geschreven, waarin nadere uitleg wordt gevraagd. U kent de achtergrond en de problemen van economische en politieke aard, welke hier zijn opgeworpen.

2. Van de andere landen is nog geen officiële reactie ontvangen. Vermeld zij, dat de Zweedse Premier in een rede heeft verklaard, dat Zweden niet kan toetreden. In Noorwegen wordt thans koortsachtig nagedacht. Vanuit het bedrijfsleven staat veel druk om te opteren voor toetreding.

3. Gisteren vond een bijeenkomst van de Permanent Vertegenwoordigers in Brussel plaats, waaruitvoerig over de onderhandelingsprocedure is gesproken.

a. Alle overige Lid-staten wensten met Engeland bilaterale onderhandelingen te voeren, waarbij de EEG als één partij optreedt en dus ook met een eigen woordvoerder en eigen secretariaat. Hoewel dit niet onze gedachtengang was, bestaat in het Brusselse gezelschap blijkbaar grote bezorgdheid, dat ten overstaan van de Engelsen één Regeringsvertegenwoordiger iets anders zegt dan een andere. Ik meen dat wij deze oplossing kunnen aanvaarden, mits de persoon van de EEG-woordvoerder acceptabel is.

b. Alle delegaties dachten aan een permanente voorzitter voor de Zes, met uitzondering van de Fransen. Deze wensten een roulerend voorzitterschap. Aldus zou de Fransman van 1 januari tot 1 juli 1962 voorzitter zijn. Het is mijn indruk, dat ook de vier andere landen geen Franse voorzitter wensen.

Ik moge U voorstellen de Ministerraad te doen beslissen, dat Nederland onder geen enkele omstandigheid een Franse woordvoerder van de Zes accepteert.

- Als -

te bepalen
W. van
W.

Als woordvoerder van de Zes zijn twee namen genoemd: de heer Hallstein en de heer Spaak. De heer Hallstein lijkt mij onaanvaardbaar, omdat de Commissie slechts als adviseur van de Zes aan de onderhandelingen kan deelnemen. Bovendien lijkt hij mij ook om verschillende persoonlijke redenen en om zijn mentale instelling niet de geschikte figuur (nog kort geleden betoogde hij tegen mij persoonlijk, dat naar zijn mening het beter zou zijn, indien de toetreding van Engeland enkele jaren op zich zou laten wachten; de Gemeenschap zou dan beter geconsolideerd zijn).

- c. Er is heel veel en vruchteloos gedebatteerd over de uitleg van art. 237. Met name over de rol van de Raad en de Commissie. De conclusie was, dat de Commissie in ieder geval als adviseur de onderhandelingen kan bijwonen, in het midden latend of zulks juridisch wel of niet kan worden afgeleid uit art. 237. Slechts de Fransman had hiertegen bezwaren.
 - d. Vijf van de zes delegaties wensten Brussel als plaats der onderhandelingen. De Fransen dachten aan De Chantilly, teneinde te accentueren dat de onderhandelingen los van de Gemeenschappen staan.
 - e. Men denkt zich de onderhandelingen, welke in oktober zouden moeten beginnen, in de aanvang hoofdzakelijk op Ministeriëel niveau. Met het oog hierop wil de heer Spaak niet naar New York gaan en in Brussel blijven. De heer Heath en de heer Von Brentano zullen ook niet in New York zijn. De Italianen zullen Minister Colombo (Buitenlandse Handel) als onderhandelaar zenden.
 - f. Nog niet bekend is wie de regeringen zullen aanwijzen om de onderhandelingen op ambtelijk niveau te doen. De kans dat dit de Permanent Vertegenwoordigers zullen worden, is zeer gering, ook al laten enkele delegaties - vooral de Duitse - de mogelijkheid hiertoe open door hun stelling, dat de Raad van de EEG als zodanig toch ook bemoeiingen heeft met deze onderhandelingen (ik kan dit uit art. 237 nauwelijks afleiden).
4. Cruciaal is in de Zes uiteraard de positie van Frankrijk. Berichten omtrent de opvattingen van de Franse Regering zijn nog zeer schaars. Verheugend is, blijkens berichten uit Parijs, dat bij het Patronat in het algemeen geen bezwaren bestaan tegen toetreding van Engeland. Slechts in de sector van de papierindustrie vreest men moeilijkheden.

5. Wat Engeland betreft, kunt U wellicht mededelen dat, volgens onze berichten, de Engelsen thans bezig zijn een aantal "position papers" voor te bereiden. Ook daar schijnt men te prefereren dat eerst een onderhandeling tussen de Zes en Engeland plaatsvindt en dat in een later stadium onderhandelingen gevoerd gaan worden tussen andere toetredingscandidaten.

24-8-1961